

22.05.2025

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2024/1910
Toplantı Tarihi/Sayısı : 08.04.2025/241
Karar Numarası : 2025/185
Başvuran : K.D.Ç.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Tarım ve Orman Bakanlığı
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın muhatap Bakanlığa bağlı Alata Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü tarafından işletilen Topraksu Plajına bekar erkek olması gerekçesi ile alınmamasının cinsiyet ve medeni hal temelinde ayrımcılık yasağı ihlali teşkil ettiğine ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle

a. Mersin ilin Erdemli ilçesindeki muhatap Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Alata Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü tarafından işletilen Topraksu Plajına girmek istediğini, ancak giriş ücretini ödeyecekken hiçbir kriminal/gayri ahlaki görünümü ve tavrı olmamasına rağmen görevliler tarafından plaja tek erkek olarak girilemeyeceğinin ifade edildiğini,

b. Yanında kadın olan herkesin plaja rahatça girdiğini, şezlong ve şemsiye dahi talep etmeden sadece denize girmek istediğini ifade ettiğinde ise cinsiyeti nedeniyle plaja alınmadığını, kapıdan dönmek zorunda bırakıldığı esnada kapıdaki görevlilerin ve diğer vatandaşların küçümseyici bakışlarına maruz kaldığını,

c. Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) üzerinden Tarım ve Orman Bakanlığına haksız uygulamanın ortadan kaldırılması için 2/8/2024 tarihinde başvuru yaptığını, 5/8/2024 tarihli CİMER başvurusunda ise Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Topraksu Plajına veya diğer plajlara yönelik “damsız girilmez” veya “bir erkek yanında kadın olmadan plaja alınmaz” şeklinde herhangi bir kararın mevcut olup olmadığı konusunda bilgi talep ettiğini, Tarım ve Orman Bakanlığı Sosyal İşler Daire Başkanlığının 2/9/2024 tarihinde gönderdiği cevabi yazıda ailelere öncelik tanınacağı ifadesinin yer aldığını,

ç. Tarım ve Orman Bakanlığının bahsi geçen tüm bu hususlara ilişkin tutumunun medeni hal ve cinsiyet temelinde ayrımcılık teşkil ettiğini iddia etmekte ve ihlalden sorumlu kurum hakkında idari

yaptırım uygulanmasını talep etmektedir.

3. Muhatap Tarım ve Orman Bakanlığından alınan görüşte Bakanlık özeti:

a. Başvuruya konu bölgenin Mersin İli Erdemli ilçesi merkezinde yer alan Alata Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Yerleşkesinde bulunduğunu, buranın kamu personeline yazlık kamp amacıyla tahsis edilen ünitelerden oluştuğunu,

b. Mevsimsel özellikler dikkate alınarak belirlenen tarihler arasında yazlık kamp amacıyla kullanılan yerleşkenin kısıtlı bir alanında plaj imkanı olduğunu, alınan başvurular üzerine tahsis edilen ünitelerde konaklayanlara ayrılan şezlonglar dışında boş şezlong kalması durumunda günübirlik olarak faydalanmak isteyen kişilerin de tesis imkanlarından faydalanabildiğini,

c. Eğitim ve dinlenme tesislerinden günübirlikçi olarak faydalanmak isteyenlerin cinsiyetine bakılmaksızın imkanlar dahilinde faydalanmaları için işlem yapıldığını, plaj imkanından aile katılımına öncelik tanındığını ve bunun sebebinin ise çocuklu günübirlikçilerin mevsimsel sıcaklık değerlerinin yüksek seyrettiği deniz kenarında bir an önce dinlenebilmelerine olanak sağlamak olduğunu ifade etmiştir.

4. Muhatapın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte özetle:

a. Topraksu Plajına tek kişi olarak giriş yapmak istediğinde sırf erkek olduğu ve yanında kadın olmadığı için plaja giremeyeceğinin ifade edildiği,

b. Muhatap Bakanlığa daha önce yapmış olduğu CİMER başvurularına verilen cevaplarda iddialarının açıkça yalanlanmadığı, Bakanlığın kısıtlı sayıdaki kontenjandan dolayı aile katılımlarına öncelik tanınacağına ilişkin cevabının ayrımcılığa ilişkin açık beyan niteliğinde olduğu,

c. Muhatap tarafından işletilen Topraksu Plajında ailelere öncelik tanıyan ve tek erkeklerin alınmasını engelleyen uygulamanın objektif temelden yoksun olduğu, söz konusu uygulamanın medeni hal ve cinsiyet temelinde ayrımcılık yasağı ihlali teşkil ettiği belirtilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Kanun önünde eşitlik*" başlıklı 10'uncu maddesi şöyledir: "*Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.*

(...)

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar."

6. Anayasa'nın "Kıyılardan Yararlanma" başlıklı 43'üncü maddesi ise şu şekildedir:

"Kıyılar, Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Deniz, göl ve akarsu kıyılarıyla, deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir. Kıyılarla sahil şeritlerinin, kullanılış amaçlarına göre derinliği ve kişilerin bu yerlerden yararlanma imkan ve şartları kanunla düzenlenir."

7. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinin birinci fıkrasının ç bendi şöyledir:

" (ç) çoklu ayrımcılık: Ayrımcı uygulamanın birden fazla ayrımcılık temeli ile ilişkili olması durumunu (...) ifade eder."

8. Mezkûr Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesi şöyledir:

"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır. (3) Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. (4) Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür."

9. Mezkûr Kanun'un "Ayrımcılık türleri" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılan ayrımcılık türleri şöyledir:

"a) Ayrı tutma b) Ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama c) Çoklu ayrımcılık ç) Doğrudan ayrımcılık d) Dolaylı ayrımcılık e) İşyerinde yıldırma f) Makul düzenleme yapmama g) Taciz ğ) Varsayılan temele dayalı ayrımcılık."

10. Mezkûr Kanun'un "Ayrımcılık yasağının kapsamı" başlıklı 5'inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları şöyledir:

"(1) Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. Bu hüküm kamuya açık hizmetlerin sunulduğu alanlar ve binalara erişimi de

kapsar. (2) Birinci fıkrada belirtilen hizmetlerin planlanması, sunulması ve denetlenmesinden sorumlu olan kişi ve kurumlar, farklı engelli grupların ihtiyaçlarını dikkate almakla ve makul düzenlemelerin yapılmasını sağlamakla yükümlüdür.”

11. Mezkûr Kanun’un 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde, Kurumun, “ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” görevini haiz olduğu belirtilmiştir.

12. Mezkûr Kanun’un “İspat yükü” başlıklı 21’inci maddesi şöyledir:

“Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

13. 6701 sayılı Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinin birinci fıkrası “Ayrımcılık yasağı ihlalinin zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.” hükmünü haizdir. Başvuranın dilekçesinden 6701 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen ayrımcılık temellerinden cinsiyet ve medeni hal temelinde ayrımcılığa maruz kaldığı iddiasında bulunduğu anlaşılmaktadır. Mezkûr Kanun’un 17’nci maddesinin ikinci fıkrası ise “İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep eder. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hâllerde, bu şartı aramadan başvuruları kabul edebilir.” hükmünü içermektedir. Başvuranın CİMER üzerinden 2/8/2024 tarihinde şikâyetle bulunmak suretiyle muhataba başvurduğu ve başvuru üzerine herhangi bir sonuç alamadığı anlaşılmıştır. Yapılan inceleme neticesinde başvurunun esastan incelenebilecek bir başvuru olduğu değerlendirilmesine varılmıştır.

14. Ayrımcılık yasağı, uluslararası insan hakları hukukunun temelinde yer almakta ve pek çok uluslararası insan hakları sözleşmesinde özel olarak düzenlenmektedir. Tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmelere göre herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden eşit bir şekilde yararlanma; ayrımcılığın her türüne, şiddet ve taciz uygulamalarına karşı korunma hakkına sahiptir. Bu bağlamda İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nin 2’nci maddesi: “Herkes ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal ya da başka türden kanaat, ulusal ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğuş veya başka türden statü gibi herhangi bir ayrım gözetilmeksizin, bu Bildirgede belirtilen bütün hak ve özgürlüklere sahiptir.” hükmünü haizdir.

15. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 14’üncü maddesine göre ise: “Bu Sözleşme’de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer

kanaatler, ulusal veya sosyal köken, ulusal bir azınlığa mensupluk, servet, doğum veya herhangi başka bir durum bakımından hiçbir ayrımcılık yapılmadan güvence altına alınır. ”

16. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarında ayrımcılık; objektif ve makul bir neden olmaksızın, aynı durumdaki kişilere farklı muamelede bulunmak olarak tanımlanmıştır. (AİHM, Willis/Birleşik Krallık, B. No: 36042/97, 11/9/2002, para.48; AİHM, Okpisz/Almanya, B. No: 59140/00, 15/2/2006, para. 33). Farklı muamelenin objektif ve makul bir nedene dayanması hususu ise AİHM tarafından belirli kriterler çerçevesinde değerlendirilmektedir. Bu durumda, söz konusu meşruluğun varlığı ilk olarak, demokratik bir toplumda geçerli olan ilkeler göz önünde bulundurularak söz konusu tedbirin amacı ile etkileri arasındaki ilişki bağlamında değerlendirilmelidir. Sözleşme’de belirtilen bir hakkın kullanılmasının ardındaki muamele farklılığının sadece meşru bir amaca yönelik olması tek başına yeterli değildir. 14’üncü maddedeki ayrımcılık yasağı, gerçekleştirilmek istenen amaç ile kullanılan araçlar arasında makul bir ölçülülük ilişkisi bulunmadığı takdirde de aynı şekilde ihlal edilmektedir (AİHM, Belçika Dil Davası, B. No: 1474/62;... 23/7/1968, para.10). Mahkeme son zamanlardaki içtihatlarında ayrımcılığı kısaca, “göreceli olarak benzer durumda olan kişilere nesnel ve makul bir gerekçesi olmaksızın farklı davranılması” olarak tanımlamaktadır (AİHM, Zarb Adami/ Malta, B. No:17209/02, 20/09/2006, para. 71).

17. Anayasa Mahkemesi (AYM) kararlarında da; nesnel ve makul bir şekilde haklılaştırılmayan, diğer bir ifadeyle meşru bir amaca dayanmayan ya da seçilen araç ile hedeflenen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi bulunmayan farklı muameleler Anayasa’nın 10’uncu maddesinin amaçları bağlamında ayrımcı karakterli olarak kabul edilmektedir (AYM, Nuriye Arpa, B. No: 2018/18505, 16/6/2021, para.58). Bu nedenle hukuksal durumları aynı olanlara yönelik farklı muamelenin objektif ve makul bir sebebe dayandığı, farklı muamelenin öngörülen meşru amaç ile orantılı olduğu, diğer bir ifadeyle farklı muameleyle tabi tutulan kişiye aşırı ve olağanın ötesinde bir külfet yüklenmediği hâllerde eşitlik ilkesi ihlal edilmeyecektir (AYM, Burcu Reis, B. No: 2016/5824, 28/12/2021, para.50).

18. Somut olayda başvuran, günübirlikçi olarak plaj hizmetinden faydalanmak üzere İşletmeye girmek istediğini ancak yalnız erkek olması gerekçe gösterilerek girmesine müsaade edilmediğini, uygulama ile ilgili muhataba CİMER üzerinden başvuruda bulunduğunu, başvuru neticesinde eğitim ve dinlenme tesislerinde günübirlikçi ve kamp hizmeti kapasitesi kullanımında aile katılımlarına öncelik tanındığına, sosyal tesislerden cinsiyet ayrımı yapılmaksızın faydalanılması prensibiyle hareket edildiğine, Alata Sosyal Tesisinin merkezi konumda olması sebebiyle yoğun talep aldığına, bu sebeple kısıtlı sayıda kontenjan olmasından ötürü ailelere öncelik tanındığına ilişkin yanıt aldığını, tüm bu hususların cinsiyet ve medeni hal temelinde ayrımcılık teşkil ettiğini iddia etmektedir.

19. 6701 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesinde sayılan ayrımcılık temellerinden birini de medeni hâl oluşturmaktadır. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Komitesi’nin 20 No’lu Genel Yorumunda medeni halin; kişinin evli olup olmaması, belirli bir yasal rejimde evlenmiş olup olmaması, boşanmış veya dul olması gibi durumlarda ele alınabileceği ifade edilmektedir. Medeni hal temelinde ayrımcılığa,

ebeveynlik durumu, hamilelik veya cinsiyete dayalı ayrımcılık gibi diğer ayrımcılık biçimleri de eşlik edebilir. Bir kişinin hukukten tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını medeni hâli nedeniyle engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muamele medeni hâl temelinde doğrudan ayrımcılık oluşturmaktadır [Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK), Ayrımcılık Temelleri Serisi No:1 Medeni Hal Temelinde Ayrımcılık Rehberi, s. 1-2]. Aynı şekilde Kanun'un 3'üncü maddesinde sayılan cinsiyet temeli; bir kişinin hukukten tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını cinsiyeti nedeniyle engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muameleyi ifade etmektedir. (TİHEK, Ayrımcılık Temelleri Serisi No:2 Cinsiyet Temelinde Ayrımcılık Rehberi, s. 6). Bu kapsamda başvurunun, Başvuranın plajı kullanmak istemesine karşılık görevlilerin yalnız erkek olması dolayısıyla kendisini kapıdan çevirdikleri iddiası dolayısıyla cinsiyet ve medeni hal temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edilip edilmediği yönünden incelenmesi gerekmektedir.

20. Ayrımcılık yasağının ihlal edildiğinin kanıtlanması, ayrımcılık kendini açık ve kolayca tespit edilebilen bir şekilde göstermediğinden oldukça güçtür. AİHM bu açıdan "makul şüphe bırakmayacak" bir kanıt standardı kabul etmiştir. Mahkemeye göre kanıtlama yeterince güçlü, açık ve birbiriyle uyumlu çıkarsamalardan ya da yeterince çürütülememiş maddi olgulardan oluşabilecektir (AİHM, Nachova ve Diğerleri v. Bulgaristan, B. No: 43577/98, 6/7/2005, para. 147). AİHM, bir başvuranın farklı bir muameleye maruz kaldığını en azından "kanıt başlangıcı" olarak adlandırılabilir bazı kanıtlarla ortaya koyduğu durumda bu farklı muamelenin yapıp yapılmadığının ya da haklı olup olmadığının ispatlanmasının karşı tarafa ait olacağını belirtmektedir (AİHM, Chassagnou ve Diğerleri, v. Fransa [BD], B. No: 25088/94, 29/4/1999, para. 91-92).

21. Anayasa Mahkemesine (AYM) göre ayrımcılık iddiasının ciddiye alınabilmesi için başvuranın kendisiyle benzer durumdaki başka kişilere yapılan muamele ile kendisine yapılan muamele arasında bir farklılığın bulunduğunu ve bu farklılığın meşru bir amaç olmaksızın ırk, renk, cinsiyet, din, dil vb. ayrımcı bir nedene dayandığını makul delillerle ortaya koyması gerekmektedir (AYM, Devrim Evin, B. No: 2013/2069, 20/2/2014, para. 34).

22. 6701 sayılı Kanun'un "İspat yükü" başlıklı 21'inci maddesi de "Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir." hükmünü haizdir. Bu çerçevede, Kuruma yapılan başvurularda ispat yükünün yer değiştirmesi için başvuranın iddiasının gerçekliğine dair kuvvetli emareler ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması gerekmektedir. Başvuran, başvuru dilekçesinde tek erkek olduğu için kamp alanına alınmadığını iddia etmiş ve dilekçe ekinde sadece ilgili tarafa başvuru niteliğindeki CİMER başvurusuna ilişkin belgeyi sunmuştur. Bunlar dışında başvuran tarafından dosyaya medeni hal ve cinsiyet temelinde ayrımcılık yapıldığına ilişkin kuvvetli emare oluşturabilecek nitelikte somut bir bilgi ya da belge sunulduğu tespit edilmemiştir.

23. Muhatap Tarım ve Orman Bakanlığı cevabi yazısında başvuru konusu yerin Mersin İli Erdemli İlçesi merkezinde yer alan Alata Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü yerleşkesinde kısıtlı bir alanda plaj imkânı olduğunu, tesiste konaklayanlara ayrılanlar dışında boş şezlong kalması durumunda günübirlikçilerin de tesis imkânlarından faydalanabildiğini, yazlık kamp olarak kullanılan eğitim ve dinlenme tesislerinden günübirlikçi olarak faydalanmak üzere başvuruda bulunan kişilerin medeni durumuna veya cinsiyetine bakılmaksızın işlem tesis edildiğini, mevsimsel sıcaklık değerleri dikkate alınarak katılımcılar arasında çocuklu başvuru sahiplerine öncelik tanındığını belirtmiştir. Ancak söz konusu görüş yazısı ve dosya kapsamındaki diğer belgelerde muhatap Kurum tarafından erkeklerin tek başlarına kamp alanına alınmayacağına dair herhangi bir bulgu tespit edilememiştir. Keza muhatap Kurum tarafından erkek ve kadın günübirlikçiler arasında farklı bir uygulamaya gidildiğine dair herhangi bir bilgi de bulunmamaktadır.

24. Ayrıca Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından Kurumumuza sunulan 2024 Yılı Yaz Dönemi Kamp Talimatı'nın "Günübirlikçi Faydalandırılması" başlığı altında; kamp hizmetini sunmak üzere Bakanlıkça görevlendirilen kamp sorumlusu tarafından kampın günübirlikçi kapasitesinin belirlendiği ve belirlenen kapasiteye göre günübirlikçi alındığı, kamp tahsis edilen kişilere ait yerlerin günübirlikçiler tarafından kullanılmaması için tedbir alındığı, günübirlikçilerden ailelere öncelik tanındığı, bölgenin piknik alanı olarak kullanılmasına müsaade edilmediği, imkan dahilinde kahvaltı ve yemek taleplerinin karşılanabileceği hususları düzenlenmiştir. Söz konusu düzenlemede, tesisin aslında bir kamp alanı olduğu ancak vatandaşlara günübirlikçi olarak kullanım imkanı da sunduğu görölmektedir. Kapasitesi sınırlı olan günübirlik kullanımında medeni hal veya cinsiyet durumuna göre ayırım yapılacağı ya da erkeklerin tek başlarına alınmayacağı yönünde bir ifadeye dosya kapsamında rastlanmamıştır.

25. Anayasa'nın 41'inci maddesi "*Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar.*" hükmü ile ailenin korunmasını devletin görevleri arasında tanımlamıştır. Toplumda ailenin korunması ve güçlendirilmesi bireysel uygulamalar haricinde kurumların ve kamusal alanların aile dostu politikalar geliştirmesiyle mümkündür. Dolayısıyla, bu kapsamda alınacak tedbirler kamu yararının gözetildiği pozitif ayrımcılık niteliğindedir. Somut başvuruda, tesislerden sadece ailelerin faydalanabildiği bir düzenleme yerine, öncelik sıralaması esas alınarak ailelerin korunması amacıyla hizmete erişimin sağlandığı anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda, devletin sosyal tesislerinde günübirlikçi olarak ailelere öncelik vermesinin, ailenin korunması bağlamında devletin anayasal görevini icra ettiği, kurumsal nitelik taşıyan bir uygulama olduğu değerlendirilmektedir.

26. Başvuran, Bakanlığın cevaplarına karşı sunmuş olduğu yazılı görüşünde; Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Topraksu Plajına gireceği sırada kapıdaki görevliler tarafından erkek olduğu ve yanında kadın olmadığı için damsız giremeyeceğinin söylenerek kapıdan giremediğini, CİMER başvuruları neticesinde muhatabın cevabında ailelere öncelik tanınacağına ilişkin ifadenin ayrımcı muamelenin delili niteliğinde olduğunu ifade etmiştir. Başvuranın tesisin kapısında görevliler ile yaşadığı

hadiseye yönelik görüntü, yazışma, ses, tanık gibi kuvvetli emare ve karine teşkil edebilecek olguları sunmadığı ve iddialarının soyut beyan ötesine geçemediği değerlendirilmiştir.

27. 6701 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinde yer verilen ispat yükü ile ilgili olarak başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emareleri ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması beklenmektedir. Bu emare ve karine oluşturan olguların başvuran tarafından ortaya konması halinde muhatap ayrımcılık yasağını ihlal etmediğini kanıtlaması gerekecektir. Ancak mevcut olayda başvuranın cinsiyet ve medeni hal temelinde ayrımcılığa uğradığı iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyamadığı ve muhatap tarafından ayrımcılık yasağının ihlal edildiğine ilişkin yeterli bir kanaat oluşmadığı sonucuna varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda AYRIMCILIK YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

8/4/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
II. Başkan

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan
(Raporlu)

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Ünal SADE
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi